

<https://dyrenesrett.com/>

DYRENES RETT - Org.nr. 919952776 - Tlf. 938 851 82 - Brufjordv. 614, 6942 Svortevik -
dyrenes.rost@gmail.com

Til:

Klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Landbruks- og matminister Olaug Bollestad

Miljødirektoratet

Mattilsynet

Kommuner, fylkesmenn og fylkeskommuner

04.09.2019

Ny viltforskrift åpner for misbruk og lovstridig behandling og felling av dyr

Vi henvender oss til alle som kan tenkes å være med å påvirke en ny viltforskrift i en mest mulig dyrevennlig og miljøvennlig retning. Forskriften er på høring hos Miljødirektoratet.

<https://tema.miljodirektoratet.no/no/Horinger/Regelverk/Foreslar-ny-Viltforskrift-20197911/?fbclid=IwAR0BSstoqS-5tl9mMNguugmxqvk10nMnhSvq-FDC4DKTI6SIXgMGrHcq20>

Forskriften vil være et farlig verktøy i hendene på de som ønsker lettvinnt adgang til å ta livet av dyr. Den går i motsatt retning av det FN anbefaler i sine miljørapporter, der tap av biologisk mangfold fremheves som en minst like stor trussel mot menneskeheten som klimaendringene. Med en slik viltforskrift vil Norge miste sin troverdighet som miljønasjon.

Vi utfordrer av disse grunner særlig klima- og miljøminister Ola Elvestuen.

Viltforskriften tar ikke forbehold om at vi er midt i en masseutryddelse av insekter og dyr. Europa har på 30 år mistet 421 millioner hekkefugler. 60 prosent av verdens dyreliv er blitt borte siden 1970 og 83 prosent av pattedyrene er borte. 2355 arter står oppført på Norsk rødliste som truet. Mange av artene som Miljødirektoratet mener det er forsvarlig å gi folk adgang til å felle etter egen beslutning, kan være truet i nær fremtid.

I strid med lovverk i Norge og EU

Forskriften strider mot dyrevelferdsloven, naturmangfoldloven og EU-direktiv om beskyttelse av ville dyr.

Naturmangfoldloven § 15: "Ved enhver aktivitet skal unødige skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Likeledes skal unødig jaging av viltlevende dyr unngås."

Dyrevelferdsloven § 14, b: "Det er forbudt å hensette dyr i hjelpeløs tilstand."

Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, stiller krav om streng beskyttelse av artene som er listet opp, og forbyr bevisst fangst eller dreping av disse artene, spesielt i yngletiden, ved oppfostring av unger, i dvalemodus og i trekk. Unntak fra regelverket kan skje ved "alvorlig skade" og dersom det ikke finnes noen tilfredsstillende alternativ og det ikke truer bestandene.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>

Naturvårdsverket i Sverige har grundige retningslinjer for "skydds jakt", og skriver dette om tolkningen av EU-direktivet:

Enligt EU-domstolens praxis avseende de två naturvårdsdirektiven gäller bland annat följande: • undantagsmöjligheterna bör tolkas restriktivt.⁵ • undantag kan enbart medges i konkreta enskilda fall och för att uppfylla klart definierade behov.⁶ • undantag ska begränsas till vad som krävs för att lösa problemet.⁷ • den myndighet som fattar besluten har bevisbördan för att förutsättningarna för undantag är uppfyllda.⁸ • åtgärder som påverkar skyddade arter får endast tillåtas i beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade.⁹

<https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer6400/978-91-620-6568-3.pdf?pid=8515>

Sverige har innlemmet EU-direktivets krav og vilkår ordrett i sin forskrift. Det stilles krav om "alvorlig skade", og behovet for tiltak må være "tvingende og allt överskuggande". De skriver: "Kortsiktiga ekonomiska intressen eller andra intressen som bara skulle ge kortsiktiga fördelar för samhället räcker förmodligen inte för att de skall gå före de långsiktiga bevarandeintressen som skyddas av direktivet."

Miljødirektoratet avviker fra EU-direktivet og åpner for skadefelling etter egen beslutning ved "vesentlig skade". Vilkåret om at "skadeforebyggende tiltak i rimelig utstrekning er forsøkt, vurdert ut fra hvilke verdier som skal beskyttes og kostnadene ved alternative tiltak," er ikke tydelig på at skadefelling skal være siste utvei når det ikke finnes andre alternativ.

Viltforskriften åpner for et bredt spekter av skadefelling

Ved å endre nåværende vilkår om "skade av vesentlig økonomisk betydning" til "skade av vesentlig betydning" for de 27 artene som kan felles på egen beslutning, åpnes det for et bredt spekter av skadefelling - som ved fuglelyder, fugleavføring, naturlig predasjon og moderate skader som har sammenheng med dyrs naturlige adferd som det bør være toleranse for.

Ved å utvide skadelidtes mulighet til å beslutte felling til alle typer eiendom, hjemler det skadefelling ved bl.a. måkeskit på biler, båter og kaianlegg, som kan medføre utgifter og ekstraarbeid. Det vil være hjemmel for å drive predasjonskontroll i yngletiden av de arter som grunneiere mener fører til mindre jaktbart vilt - som mange feilaktig tror gjelder alt av kråkefugler og små rovdyr. Lyder fra fugler vil for noen være vesentlig skade hvis det forstyrrer nattesøvnen. Kanadagås og stripegås vil bli fritt vilt omtrent overalt der folk irriterer seg over gåsemøkk, og de kan felles uten hensyn til etterlatte unger. Intoleransen mot dyrelivet øker i takt med at vi mister dyreliv. Folk vil ha hytter og fritidsboliger i naturen, men mange vil ikke ha dyrelivet som følger med. Viltforskriften bygger opp om slike holdninger.

Ingen dokumentert helseisriko med fugleavføring

Gjess på badeplasser er ikke et folkehelseproblem. Studier fra utlandet viser at det ikke finnes noen kjente tilfeller av overføring av smitte til mennesker på grunn av gåseavføring.

Sitater fra fagmiljøene:

Management of the Canada goose in the Town of Greenwich, CT. Conservation Commission, 1999:

"Examination of goose droppings showed only expected bacteria in normal concentrations. To date, state pathologists know of no cases where human illness can be ascribed to goose droppings."

Greenwich Time – May 8, 2005

"Goose droppings actually pose no risk of infection, said Tome Baptist, executive director of Audubon Connecticut. No Scientific study has ever linked goose droppings with infection in human beings, Baptist said."

<http://www.canadageesenewjersey.com/Health%20Quotes/Health%20Quotes.htm>

Folkehelseinstituttet har ikke registrert noen tilfeller av salmonellautbrudd som skyldes fugleavføring i en periode på 35 år, fra 1982-2017. Derimot var det i 1999 påvist 54 tilfeller i Herøy som følge av en død måke i drikkevanskilden.

<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/sykdommer-a-a/salmonellose---veileder-for-helsepe/>

Skadefelling av gås og svaner kan ikke begrunnes i smittefare. Fokuset bør være på forhåndsregler som normal håndhygiene. I en tid der menneskene fjerner seg stadig mer fra naturen er det viktig å ikke problematisere naturen og skape en innbilt frykt for ville dyr.

Forskriften tar ikke forbehold om endret bestandssituasjon

Bestandsutviklingen for de fleste måkearter og for sjøfugler generelt tilsier at gråmåke og svartbak kan forventes å bli rødlistet i fremtiden. En forskrift som ikke tar forbehold om endret status og er formulert slik at den hjemler avliving av ville dyr ved ethvert skadenivå, kan fremskynde forverret status for disse artene.

Småfuglene forsvinner i rekordtempo i Europa. En av artene som går tilbake er gråspurv, som er blant de 6 artene av småfugler som forskriften gir adgang til å felle på egen beslutning. Ingen av dem gjør skade.

Når skadepotensialet er at enkeltfugler kan forville seg inn i bygninger der det antas at de kan utgjøre en smitterisiko, kan det enkelt settes begrensninger i forskriften og spesifiseres at skadefelling gjelder kun i slike situasjoner. Det er ikke for mye detaljstyring, det bør være en selvfølge.

1300 fuglearter globalt er truet av utryddelse. Vi bør ikke haste frem mot den tause våren ved å tillate folk å ta livet av småfugler.

Ingen hensyn til dyr i yngletiden

Forskriften nevner ikke hensyn til dyr i yngletiden og ansvar for etterlatte unger. Den kommer i konflikt med bestemmelser i naturmangfoldloven som forbyr unødige skade og lidelse på villlevende dyr og deres avkom, og dyrevelferdslovens forbud mot å hensette dyr i hjelpeløs tilstand.

Viltforskriften tar ikke hensyn til dyr som individer. Det er ingen understreking av at yngletidsfredningen er sterkt vektlagt i lovverket, at skadefelling bør være siste utvei og at en viss skade bør påregnes og tolereres, som nevnt i den nåværende forskriften. Det er fremstilt som at det er fritt frem. Dyrers egenverdi er glemt i denne forskriften.

Selv om skadefelling ikke vil være den mest vesentlige grunnen til desimering av arter i fremtiden, vil den være sterkt medvirkende. Det må antas at tusener av nordmenn vil benytte seg av adgangen til å ta livet av dyr. For hvert voksne individ som felles i yngletida kan et ungekull dø av sult. Det totale antallet døde dyr vil dermed være langt høyere enn det som kommer frem i rapportene. Det vil påvirke bestandene, men det er også et dyrevenaspekt som ikke må glemmes. Dyrevelferdsloven erkjenner at dyr har egenverdi. Denne forskriften måler dyrs verdi kun ut fra bestandssituasjonen.

Misbruk av ville dyr for trening av jakthunder

Miljødirektoratet foreslår å legalisere trening av hund på ville dyr i fangenskap.

Regjeringen har vedtatt pelsdyrforbud i Norge fra 01.02.2025. Ett av de grunnleggende problemstillingene er at "pelsdyr holdes i nettingbur som gir innskrenket bevegelsesfrihet og liten mulighet for å utøve normal atferd, herunder sysselsetting og sosial atferd." Hold av ville dyr i bur under tilsvarende forhold som i pelsdyrfarmer, bare i en mye mer belastende situasjon, vil være i strid med pelsdyrforbudet og med dyrevelferdsloven § 3:

"Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger."

Mattilsynet konkluderer i en rapport med at "hitrening med hund ikke er dyrevelferdsmessig forsvarlig, og at all hold av rev utenom pelsproduksjon ikke er i tråd med dyrevelferdsregelverket". Mattilsynet mener reven blir utsatt for unødige påkjenninger, og revens velferd er viktigere enn behovet for å trene hunder.

Dyr er tilkjent egenverdi etter dyrevelferdsloven. De kan ikke utsettes for påkjenninger og lidelser gjennom hele livet for at jegere skal gis mulighet til å trene jakthunder til å ta livet av andre dyr og deres unger i naturen.

En sak på NRK beskriver situasjonen for rever som utnyttes som treningsobjekt for jakthunder:

<https://www.nrk.no/ostfold/xl/reven-ingrid-brukes-i-hitrening-1.13217547>

Fagmiljøene og flertallet i befolkningen er i mot pelsdyrhold, og Stortinget og regjeringen har vedtatt at pelsdyrhold skal avvikles fordi det er ikke forenlig med dyrevelferdsloven. Forbudet mot å holde rovdyr i trange bur er endelig, og gjelder for ethvert formål. Det må ikke lages smutthull i loven som gjør at hold av vilt i bur fortsetter, bare i en enda mer etisk forkastelig og kontroversiell form.

Viltforskrift i utakt med tiden

Viltforskriften vil bli et kjærkomment verktøy for de som ønsker å utnytte dyr til egen vinning, og for de som vil ha nærmiljøet mest mulig fritt for "plagsomme" dyr. Slik forskriften er formulert vil folk stå mer eller mindre fritt til å ta livet av dyr som påfører dem skade som de selv synes er vesentlig.

Det har tatt over 10 år å ferdigstille en ny forskrift. Det kan ta mange år før en ny blir aktuell. I mellomtiden vil vi fortsette å miste dyreliv. Det pågår masseutryddelse av insekter og dyr, og klimaendringene vil få stadig større og mer dramatiske konsekvenser for alt liv. Norske myndigheter må ta innover seg det som resten av verden er i ferd med å få opp øynene for - at vi står overfor en global naturkrise som krever endret tankegang og handlingsmønster. I en slik situasjon kan ikke Norge forenkle adgangen til å ta livet av naturens dyr.

Vennlig hilsen

Jenny Rolness

Dyrenes Rett